

UCHWAŁA NR XI/221/19
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
Z DNIA 30 września 2019 ROKU

W sprawie rozpatrzenia skargi z dnia 30 lipca 2019 r. Stowarzyszenia Lokalna Grupa Rybacka Obra-Warta na Zarząd Województwa Wielkopolskiego, ze szczególnym uwzględnieniem działalności Wicemarszałka Krzysztofa Grabowskiego, w związku z wdrażaniem Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze”

Na podstawie art. 229 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.), Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwala, co następuje:

§ 1.

Uznaje się za bezzasadną skargę Stowarzyszenia Lokalna Grupa Rybacka Obra-Warta na działalność Zarządu Województwa Wielkopolskiego, ze szczególnym uwzględnieniem działalności Wicemarszałka Krzysztofa Grabowskiego, dotyczącą wdrażania Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” na lata 2014-2020.

§ 2.

Wykonanie uchwały w zakresie zawiadomienia skarżącego o sposobie załatwienia skargi powierza się Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR XI/221/19
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
Z DNIA 30 września 2019 ROKU

W dniu 30 lipca 2019 r. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka Obra-Warta złożyło skargę na działalność Zarządu Województwa Wielkopolskiego, ze szczególnym uwzględnieniem działalności Wicemarszałka Krzysztofa Grabowskiego, który kierując powierzonym zespołem ludzi doprowadził do wymiernych strat finansowych podczas wdrażania Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” na terenie Wielkopolski. W skardze podnosi się zarzut narażenia mieszkańców województwa wielkopolskiego na straty finansowe w wysokości ponad 5 milionów złotych, przez co nie zostało zrealizowanych kilkadziesiąt inicjatyw społecznych i gospodarczych.

W ocenie strony skarżącej powyższa sytuacja spowodowana jest wymianą doświadczonej kadry departamentu merytorycznie odpowiedzialnego za wdrażanie Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” i zastąpienie jej osobami powiązanymi z Polskim Stronnictwem Ludowym. Zarzuca się także dokonanie wadliwej oceny strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, złożonych w ramach konkursu ogłoszonego w 2015 r. przez młody i niedoświadczony zespół pracowników. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka Obra-Warta podnosi także zarzut nieskutecznego wdrażania Programu, czego dowodem ma być długotrwały brak ogłaszania naborów wniosków przez jedną z lokalnych grup działania. Zarządowi Województwa Wielkopolskiego zarzuca się też nierówne traktowanie lokalnych grup działania, realizujących lokalne strategie rozwoju finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, które miało polegać na zezwoleniu tylko jednej z grup na zmianę postanowień umowy ramowej, co w konsekwencji doprowadziło do braku zastosowania względem tej grupy sankcji w postaci obniżenia budżetu przeznaczanego na wdrażanie strategii. Zdaniem skarżącego, decyzja o obniżeniu budżetu powinna dotyczyć także drugiej lokalnej grupy rybackiej, działającej na obszarze województwa wielkopolskiego. W związku z podniesionymi zarzutami wnosi o odwołanie Wicemarszałka Województwa Wielkopolskiego Krzysztofa Grabowskiego z pełnionej funkcji.

W toku postępowania wyjaśniającego ustalono, że skarga Stowarzyszenia Lokalna Grupa Rybacka Obra-Warta jest bezzasadna z następujących powodów.

Jak ustalono, w Departamencie Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich, merytorycznie odpowiedzialnym za wdrażanie Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze”, nigdy nie doszło do wymiany kadr. Znacząca redukcja zatrudnienia w 2015 r. wynikała wprost z alokacji przyznanej Województwu Wielkopolskiemu ze środków Pomocy Technicznej, która była niewystarczająca do utrzymania dotychczasowego stanu zatrudnienia. Konieczna była zatem zmiana struktury organizacyjnej departamentu oraz ograniczenie jego zasobów kadrowych. Dokumentacja zgromadzona w Departamencie Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich potwierdza, że Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego Krzysztof Grabowski, w latach 2015-2017 czynił starania w kierunku zwiększenia alokacji dla Województwa Wielkopolskiego, konsekwencją czego była ostateczna zmiana limitu środków przyznanych Wielkopolsce. Pozostałe zmiany kadrowe w Departamencie Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich wynikają z sytuacji panującej na rynku pracy, gdzie powszechnym zjawiskiem stał się odpływ kadr z instytucji publicznych do firm konkurencyjnych. Ogłaszane w związku z tym nabory na wolne stanowiska urzędnicze miały na celu uzupełnienie stanu kadrowego departamentu do ilości adekwatnej do możliwości finansowych Urzędu.

Ustalono również, że konkurs na wybór strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, ogłoszony przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego w drugim półroczu 2015 r., został

przeprowadzony zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a ocena złożonych strategii odbyła się zgodnie z wytycznymi Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Strona skarżąca 30 grudnia 2015 r. również złożyła wniosek w ww. konkursie. W wyniku przeprowadzonej oceny przygotowana przez nią strategia otrzymała 226 punktów, co stanowi 92% maksymalnej możliwej do otrzymania liczby punktów (245). W dniu 15 kwietnia 2016 r. Komisja na podstawie Regulaminu Konkursu, uchwałą Nr 9/2016 nie wybrała do dofinansowania ww. LSR i pomimo przekroczenia wymaganego minimum punktowego, tj. 147 punktów, nie przyznała środków finansowych na realizację przedmiotowej strategii z powodu wyczerpania limitu środków przyznanego na Województwo Wielkopolskie z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.

Alokacja dla Województwa Wielkopolskiego w ramach ww. funduszu wynosiła 7 mln euro. Lokalna Grupa Rybacka „7 Ryb” i Nadnotecka LGR, których LSR otrzymały większą liczbę punktów, wnioskowały o 6 mln euro. Komisja nie mogła w związku z tym wybrać LSR złożonej przez LGR Obra-Warta (pozostał 1 mln euro dostępnych środków z limitu na Województwo Wielkopolskie), ponieważ kwota dostępna na LSR była niższa od minimalnego poziomu określonego w Regulaminie Konkursu – tj. 80% wnioskowanej kwoty przez LGR.

Wobec niewystarczających dla województwa wielkopolskiego środków z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego Krzysztof Grabowski wystąpił do Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z prośbą o zabezpieczenie dodatkowych środków, aby możliwe było podpisanie umowy ramowej i sfinansowanie LSR także strony skarżącej. W odpowiedzi Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej poinformował o braku możliwości zwiększenia środków w ramach PO Rybactwo i Morze dla Województwa Wielkopolskiego.

Skarżący skorzystał z przysługujących mu środków odwoławczych w związku z brakiem wyboru opracowanej przez niego strategii: złożył wezwanie do usunięcia naruszenia prawa, a po jego negatywnym rozpatrzeniu, również skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Wyrokiem z 2 marca 2017 r. ten sam organ oddalił skargę Stowarzyszenia Lokalna Grupa Rybacka Obra-Warta w przedmiocie oceny i wyboru LSR LGR Obra-Warta, tym samym potwierdzając prawidłowość dokonanej oceny. Od niniejszego rozstrzygnięcia Stowarzyszenie LGR „Obra-Warta” wniosło skargę do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie. NSA nie wyznaczył jeszcze terminu posiedzenia w niniejszej sprawie.

Za nieprawdziwy uznaje się także zarzut dokonania oceny i wyboru strategii przez zespół młodych i niedoświadczonych pracowników. Dokumentacja dotycząca ogłoszonego konkursu potwierdza, że złożone wnioski oceniała Komisja ds. wyboru strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, powołana uchwałą nr 1417/2015 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z 17 grudnia 2015 r. W skład komisji weszli: doświadczeni, wieloletni pracownicy Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz eksperci zewnętrzni. O wpis do wykazu kandydatów na eksperta mogły ubiegać się osoby korzystające z pełni praw publicznych, posiadające pełną zdolność do czynności prawnych, gotowe do rzetelnej i bezstronnej oceny projektów, posiadające wiedzę w zakresie celów i sposobu realizacji programów oraz posiadające wiedzę, umiejętności lub doświadczenie w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich objętych danym programem, w ramach którego dokonywany był wybór strategii.

Stwierdza się, że w związku z rozstrzygnięciem konkursu nie można mówić o stracie finansowej poniesionej przez Województwo Wielkopolskie. Nie można bowiem mówić o utracie środków, które nigdy nie zostały województwu przyznane. Jak ustalono, w regulaminie konkursu wskazano jedynie maksymalne alokacje dla poszczególnych województw, bez jakiegokolwiek przyrzeczenia, że są to środki należne komukolwiek w pełnej wysokości.

Potwierdzono także, że wdrażanie Programu Operacyjnego „Rybactwo i Morze” odbywa się zgodnie z postanowieniami zawartych z lokalnymi grupami działania umów ramowych, w których wskazano wprost, że to lokalne grupy działania zobowiązane są do ogłaszania naborów wniosków dotyczących wsparcia realizacji operacji w ramach LSR. Ustalono, że późne ogłaszanie naborów wniosków o dofinansowanie nie wynikało z jakichkolwiek działań Urzędu – uzgadnianie terminów naborów jest indywidualną decyzją każdej lokalnej grupy działania, która od początku realizacji

programu miała świadomość konsekwencji wynikających z braku osiągnięcia założonego poziomu wskaźników i wydatkowania środków finansowych na koniec 2018 r.

Nie potwierdza się także zarzut nierównego potraktowania lokalnych grup działania realizujących strategię finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego – zgromadzona w aktach sprawy dokumentacja dotycząca wdrażania strategii potwierdza, że obie grupy zawarły stosowne aneksy zmieniające postanowienia umów ramowych, w związku z czym obniżone zostały wymagane progi w zakresie wydatkowania środków i osiągnięcia wskaźników. Natomiast zmiany w strategiach w zakresie aktualizowania zaplanowanego poziomu wskaźników były wprowadzane na bieżąco, zgodnie z wnioskami lokalnych grup działania i po weryfikacji czy proponowane zmiany są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

Prawidłowość realizacji Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” potwierdzona została także w wystąpieniu pokontrolnym Najwyższej Izby Kontroli nr P/19/045, która w okresie od maja do lipca 2019 r. przeprowadziła w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego czynności sprawdzające obejmujące wdrażanie oraz monitorowanie realizacji Programu. Z przywołanego dokumentu wynika, że w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2019 r. Samorząd Województwa Wielkopolskiego zasadniczo prawidłowo wdrażał działania Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”, a stwierdzone nieprawidłowości mają charakter formalny i są związane z terminowością rozpatrywanych spraw, nadawaniem znaków spraw, trybu wprowadzania do stosowania w Urzędzie zmian w procedurach, przyjętego modelu informowania Instytucji Zarządzającej o kontrolach przeprowadzonych w Urzędzie w zakresie realizacji Programu przez instytucje zewnętrzne oraz przedwczesnego przekazania do Instytucji Zarządzającej miesięcznego sprawozdania z realizacji rocznego planu kontroli. Z treści wystąpienia wynika wprost, że ww. uchybienia nie miały istotnego znaczenia dla wdrażania działań Programu przez Urząd i monitorowania jego realizacji.

Podsumowując, w załączonej skardze w żaden sposób nie uprawdopodobniono, że wdrażanie Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” w województwie wielkopolskim przebiega w nieprawidłowy sposób. Nie wykazano także jakiegokolwiek narażenia mieszkańców województwa na straty finansowe oraz utratę możliwości realizacji inicjatyw społecznych i gospodarczych, nie wskazując nawet jakie miałyby to być inicjatywy. Wreszcie nie dowiedziono, aby działalność Wicemarszałka Województwa Wielkopolskiego Krzysztofa Grabowskiego, miała jakikolwiek negatywny wpływ na pracę Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich, w tym na stan zatrudnienia w tym departamencie i realizowanie przez niego zadań dotyczących omawianego Programu.

Wobec dokonanych ustaleń, zarzuty zawarte w niniejszej skardze nie zostają potwierdzone i uznaje się ją za bezzasadną.

W przypadku gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności – organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy – bez zawiadamiania skarżącego.